

Հ. ԿԻՐԵՂ Վ. ԵՂՈՅԵԱՆ

ՄԻՒԹԱՐԵԱՆ

Ծն. 1854, Հոկտ. 23 Սևրանուշ. – Վրճ. 1908

Փետր. 16 յեկատէրինոտար

1854–1870

ՓԻԼԻՊՊՈՍ ՅԱՒԱԶԱՆԷ ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ

մանուկ ուշիմ եւ զգոնամիտ
Ժառանգորդ բարեպաշտութեան ծնողացն
զոր առատ տոկոսեօք անցեցոյց բովանդակ կենօք

1870–1878

ՌԻՍԱՆՈՂ, ՆՈՐՇՆԾԱՅ, ՌԻՒՏԵԱՆ

Ի Տան Մեծին Մխիթարայ
փութաբան Ի զարգացումն առաքինութեանց
հլու եւ հնազանդ ձայնի Մեծաւորաց
եռանդուն եւ զուարթաբարոյ Ի կենակցութեան
աշխատասէր եւ աղօթմանուէր
բաղդրածայն օրհնաբանիչ Աստուծոյ Ի պաշտամունս եկեղեցւոյ

1878–1882

ՕՇԵԱՆ ՊԱՇՏՕՆԵԱՅ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

վաստակեցաւ Ի վանս յօգուտ Միաբանութեանս
եւ Ի Մուրատ–Ռափայէլեան վարժարանի Ի նպաստ հայազգի մանկուոյն

1882–1888

Առաքելական Քարոզիչ բանին Աստուծոյ

Ի ՍԱԼՄԱՍՏ, ՅՈՒՐՄԻԱ ԵՒ Ի ԻՌՅ

պատասպարան զրկելոց, հակառակորդ հարստամարդաց
համարձակ եւ անաչառ հշմարտախօս

1888–1895–1908

Հոգաբարձու հոգւոց եւ ուսուցիչ եւ դաստիարակ

ՅՄԱՐՏԱՆՈՒՉ ԵՒ Ի ՏԱՐԻԱ (ՂՐԻՄ)

զոն անձնաւորուէր քահանայական պարտուց եւ պաշտամանն
գովեալ յերկրի, պսակեալ յերկինս

ՅԻՇԱՏԱԿ ԱՐԴԱՐՈՅՆ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՄԲ

Ի ԳՈՅԺ ՄԱՀՈՒ

ՀՈԳԵՀԱՏՈՐ ՍԻՐԵԼԻՈՅ

Հ. ԿԻՒՐԵՂ Վ. ԵՂՈՅԵԱՆ

ԾՆԵԼՈՅ ՅԱՐՏԱՆՈՒՉ

Պատանի շեկակարմիր, լուսոյ կենաց մինչ անձկով լի,
Առ 'ի սէր գերագունին թողեալ ըզյարկ քո ցանկալի,
Նաւեալ սրավարն ընդ Փասիս և յԵւքսինեանն ալէտանջ,
Ի չըքնաղ կըղզեակս հասեր մեծասքանչ.

Քանի՛ն եղեւ հաճոյ գալուստրդ մեզ և բերկրաւէտ,
Յաւելեալ քո յօրհներգու քաղցրաձայնից դասն ետ ընդ ետ,
Լընուլ զէին վեհավայր յերեքսրբեանն ովսաննայ,
Որ 'ի սիրտ մեր մեղմ դեռ ծաւալանայ:

Ո՛հ, քանի՛ եռանդնալից սիրով վառեալ և անվեհեր
Յասպարէզ առաքինեաց մարտին մլտեր երկնահրաւէր.
Անդ Բարութին խընդաց 'նդ իւր նորն յաղթանակ մեծայոյս,
Եւ սիրտը մեր սրբտիդ ետուն խըրախոյս:

Արութեամբ ըզգօն մըտաց մաքրեալ 'ի փշոց դու զանդ սըրտիդ,
Հոյլ 'ի հոյլ ծաղկունս այդրէն յաճախէիր զեղափըթիթ.
Եւ Հըլութին լուսազարդ 'ի քեզ և եւրս փայլէր,
Իբր յուլան մանեակ և պըսակ 'ի հեր:

Պաշտօնեայ սուրբ սեղանոյն՝ հըզօր թեւօք նորափետուր՝
Խոյացար 'ի Զարեւանդ վառել ըզսիրտս երկնիցն 'ի հուր.
Յազատութիւն բանտելոց բացան բանտից զըրունք քեւ,
Քեւ հէքք ցընծացան 'ի կենաց արեւ:

Հիւանդին՝ տառապելոյն գորովագութ միշտ բարեկամ,
Զամբեցեր անդուլ ախտից ցաւոց նոցին դեղ երկնահամ:
Բալասանաւ տէրունեան սիրոյն օծեր ըզհոգիս,
Վայելել յերկրէս յերկնիցն աւետիս:

Բարէ, դու, առ 'ի սփոփել զօրհասականն 'ի շունչն յետին,
Զիաթափ արշաւեցեր յամպրոպս ողոց մըրըրկածին:
Եւ զապալերս իսկ փոխեալ 'ի դաշտ՝ 'ի դիւր արահետ,
Հասեր յաղթական 'ի դէմդ եղեալ կէտ:

Եւ մանկանց ճիղմ հասակին առաջնորդ ժիր, ո՞չ երփնազարդ
Բուսուցեր 'ի բուրաստանսն վառ 'ի վառ շուշան և վարդ:
Ամբիծ և վեհ խորհրդով արդիւնաշատ գոլ 'ի կեանս,
Պատկերացուցեալ ըզծնողսն յինքեանս: . . .

Հըրճուանաց ձայնից, աւաղ, ողբք յաջորդեն արդ 'ի հեռուստ,
Եւ, ո՛հ, սիրտը մեր զարձագանգսն Տաւրիոյ կրկնենն աստուատ:
Այլ ուժգնագոյն եւս հընչէ յօղըս զուարթնոցն երգոց ձայն,
Որ ի սպառ ջընջէ զարտասուս համայն:

Զերկնայնոց Թըւ'ինձ լըսել զհընչմունս երգոցն՝ այո՛՝ անոյշ,
Աւետիս քեզ նաւթճելով զի ցաւոց չիք այլ եւրս փուշ:
Զի անց ձրմեղն բնաւին, անց ամենայն դառն և խիստ,
Զ'ի յաւէրժն հասեր դու նաւահանգիստ:

Պաշտօնեայք էին փառաց ըզքաջ հովիւդ 'ի վեր 'ի վեր
Բերկրաւիցք՝ յաչս իմ Թըւի՝ ածեն 'ի լոյսն այն անըստուեր,
Ուր վարձք ջանիցդ երկնակրօն՝ 'ի պսակդ յեռեալ մարգարիտք՝
Աւաքինասէր ըրրտանց քոց են շիթք: . . .

Սիրելի՛դ մեր անձկալի, զայս թագ 'ի վարձ քեզ յԱնեղէն՝
Զարտասուս լրեցուցեալ 'ի վէրան հաստոյ՛դ՝ սիրտը մեր խնդրեն:
Եւ դու, սիրողդ Ռիստիս ցանգ, հայցեա յերկնից վասն մեր
Պարգեւաց անձրեւս օրհնութիւնաբեր:

Հ. ԴԱՅԻԹ Վ. ՆԱԶԱՐԵԹԵԱՆ